

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI.

06

URAIA NA MAADILI

Muda: Saa 1:40

MAJIBU

Mwaka: 2022

Maelekezo

1. Karatasi hii in sehemu A, B na C zenye jumla ya maswali arobaini na tano (45).
2. Jibu maswali yote.
3. Soma maelekezo yote yaliyoko katika **fomu maalumu ya kujibia (OMR)**
4. Jaza taarifa zote katika fomu ya **OMR**

maktaba.tetea.org

1. Misaada inayotolewa kwa wahitaji ni ya aina mbalimbali kulingana na uhitaji wa watu. Ni kundi lipi **sio** la wahitaji katika jamii?

A Watoto yatima
B Wanafunzi wa elimu ya juu
C Watu wenye ulemavu
D Wanaoishi katika mazingira hatarishi
E Waathirika wa majanga

Jibu sahihi: B Wanafunzi wa elimu ya juu

Sababu: Wahitaji katika jamii ni wale ambao hawana uwezo wa kutimiza mahitaji yao ya msingi. Watoto yatima, watu wenye ulemavu, watu walioko katika mazingira hatarishi, na waathirika wa majanga wanahitaji msaada. Wanafunzi wa elimu ya juu kwa kawaida hawajaliwi kama kundi la wahitaji kwa sababu mara nyingi wanapata elimu kwa ufadhili au msaada wa kifedha, hivyo si kundi la wahitaji kwa ujumla.

2. Ofisa mtendaji wa kata hupatikanaje?

A Huchaguliwa na madiwani
B Huchaguliwa na wananchi
C Huteuliwa na Halmashauri
D Huajiriwa na serikali
E Huchaguliwa na wenyevidi wa mitaa

Jibu sahihi: C Huteuliwa na Halmashauri

Sababu: Ofisa Mtendaji wa Kata ni mfanyakazi wa serikali anayeteuliwa na Halmashauri ya Wilaya au Mji, si kuchaguliwa na wananchi, madiwani, au wenyevidi wa mitaa. Hali hii inahakikisha ofisa huyo ana ujuzi na uwezo wa kusimamia shughuli za kata.

3. Ni kipi kati ya vifuatavyo **hakiwezi** kuitambulisha shule?

A Madarasa ya shule
B Mipaka ya shule
C Kaulimbiu ya shule
D Nembo ya shule
E Wimbo wa shule

Jibu sahihi: A Madarasa ya shule

Sababu: Kitambulisho cha shule ni alama au kipengele kinachoonyesha utambulisho wa shule hiyo kama kaulimbiu, nembo, wimbo, au mipaka. Madarasa ni sehemu za shule, si kitambulisho cha shule.

4. Mwanafunzi mwenye tabia nzuri ni lazima awe mwenye kujipenda. Nini maana ya kujipenda?

- A Kujisifia mara zote
- B Kuwakubali wengine
- C Kustahimili na kujikubali
- D Kujitegemea katika masomo
- E Kujithamini na kujikubali

Jibu sahihi: E Kujithamini na kujikubali

Sababu: Kujipenda kwa mwanafunzi wenye tabia nzuri kunamaanisha kujithamini na kujikubali, si kujisifia au kustahimili wengine. Hii inamsaidia mwanafunzi kuwa na imani na heshima kwa nafsi yake.

5. Ni kitendo gani kati ya hivi vifuatavyo kinaweza kutumika katika kutokomeza ukandamizaji wa kijinsia katika jamii?

- A Kutoa elimu kwa wote
- B Kutoa elimu kwa wanaume
- C Kutoa elimu kwa watu wazima
- D Kutoa elimu kwa watoto
- E Kutoa elimu kwa vijana

Jibu sahihi: A Kutoa elimu kwa wote

Sababu: Ukandamizaji wa kijinsia unaweza kupunguzwa kwa kutoa elimu kwa wote, ikiwemo wanaume, wanawake, vijana, na watoto. Elimu kwa kundi moja tu haiondoi tatizo kwa jamii nzima.

6. Jambo lipi **sio** huduma inayoweza kutolewa kwa watu wenye ulemavu?

- A Ushauri
- B Uadilifu
- C Makazi
- D Msaada wa kiafya
- E Msaada wa kisheria

Jibu sahihi: B Uadilifu

Sababu: Uadilifu ni tabia au maadili, si huduma inayotolewa. Huduma kwa watu wenye ulemavu ni zile zinazosaidia maisha yao kama ushauri, makazi, msaada wa kiafya na kisheria.

7. Ni madhara gani hutokea kutokana na ukandamizwaji wa wanawake katika jamii?

- A Kuongezeka kwa vifo katika jamii
- B Kujengeka kwa matabaka katika jamii
- C Kuongezeka kwa ufahamu wa haki za binadamu
- D Kuongezeka kwa ndoa halali katika jamii
- E Kuongezeka kwa asasi za kiraia

Jibu sahihi: B Kujengeka kwa matabaka katika jamii

Sababu: Ukandamizwaji wa wanawake husababisha unyanyasaji na mgawanyo wa kijamii, hivyo kujengeka kwa matabaka katika jamii. Kuongeza ufahamu wa haki au asasi za kiraia ni suluhisho, si madhara.

8. Kila raia wa Tanzania ana wajibu wa kulinda amani ya nchi. Ni kwa vipi utatimiza wajibu huu?

- A Kwa kutii sheria za nchi
- B Kwa kutii maelekezo ya wataalamu
- C Kwa kutoa taarifa kwa wafadhili
- D Kwa kutoa elimu kwa wazee
- E Kwa kutenda haki kwa watu wachache

Jibu sahihi: A Kwa kutii sheria za nchi

Sababu: Kulinda amani kunaanza na kutii sheria na kanuni za nchi. Hii inazuia vurugu na migogoro na inahakikisha usalama wa jamii.

9. Katika jamii iliyostaarabika watu hujirejesha na hujiingiza na mambo yanayoleta madhara. Je, kitendo hicho huitwaje?

- A Kujijali
- B Kuwajali wengine
- C Kujipenda
- D Kuwapenda wengine
- E Kujiamini

Jibu sahihi: C Kujipenda

Sababu: Kujipenda katika muktadha wa tabia nzuri ni kujithamini na kudumisha heshima binafsi.

Kitendo cha kujirejesha ni ishara ya kujipenda na kudumisha heshima ya nafsi.

10. Mahusiano mabaya baina ya wanajamii huleta athari gani?

A Vurugu na upendo

B Chuki na upendo

C Umaskini na ujinga

D Migogoro na mapigano

E Umbea na umaskini

Jibu sahihi: D Migogoro na mapigano

Sababu: Mahusiano mabaya huongoza kwa migogoro na mapigano kati ya watu. Chuki na upendo ni mchanganyiko usioeleweka, na vurugu na upendo ni maneno yanayopingana.

11. Ni njia ipi bora zaidi ya kufikisha taarifa au maoni kwa uongozi wa shule kuhusu vitendo visivyofaa shuleni?

A Kutumia sanduku la maoni

B Kutumia mkutano wa wazazi

C Kutumia wazazi ili kutoa malalamiko

D Kutumia ubao wa matangazo

E Kutumia Sanduku la Posta

Jibu sahihi: A Kutumia sanduku la maoni

Sababu: Sanduku la maoni ni njia salama, ya siri, na yenye urahisi wa kutoa taarifa bila kuhofia madhara, tofauti na njia nyingine ambazo hazina faragha au usalama.

12. Mwalimu mkuu wa Shule ya Msingi Mapinduzi ameanzisha kitengo cha ushauri nasaha katika shule yake. Kitengo hicho kina umuhimu gani?

A Kutoa mwongozo wa kutatua changamoto

B Kueleza mipango ya shule kwa undani

C Kudhibiti nidhamu za wanafunzi

D Kuandaa mipango ya usafi shuleni

E Kuandaa orodha ya wanafunzi wahitaji

Jibu sahihi: A Kutoa mwongozo wa kutatua changamoto

Sababu: Kitengo cha ushauri nasaha kinasaidia wanafunzi kupata mwongozo na msaada wa kutatua changamoto za kisaikolojia, kijamii au kitaaluma.

13. Ni kitendo gani **hakihusiki** katika kuchafua vyanzo vya maji?

- A Kuoga mtoni
- B Kufua nguo mtoni
- C Kukojoa pembezoni mwa mto
- D Kulima kandokando ya mto
- E Kutumia njia salama za uvuvi

Jibu sahihi: E Kutumia njia salama za uvuvi

Sababu: Kutumia njia salama za uvuvi hakuchafui vyanzo vya maji, bali kitendo cha kulinda maji. Vitendo vingine vinachangia uchafuzi wa vyanzo vya maji.

14. Kuna umuhimu gani wa elimu ya afya ya uzazi kwa vijana?

- A Huwasaidia kuhimili mihemko ya miili yao
- B Huwasaidia kujiepusha na magonjwa ya mlipuko
- C Huwasaidia kuhimili ndoa za ukubwani
- D Huwasaidia kujenga ari ya kuwapenda wengine
- E Huwasaidia kufanya maamuzi kwa wachumba watarajiwa

Jibu sahihi: B Huwasaidia kujiepusha na magonjwa ya mlipuko

Sababu: Elimu ya afya ya uzazi inawasaidia vijana kuelewa mwili wao na kuepuka magonjwa ya mlipuko, ikiwemo VVU na magonjwa mengine ya zinaa.

15. Riziki alieelezwa umuhimu wa kushirikiana na wengine katika kutekeleza majukumu yake ya nyumbani na shuleni. Ni mambo yapi kati ya yafuatayo ni majukumu ya nyumbani?

- A Kufagia, kucheza na kumwagilia bustani
- B Kumwagilia bustani, kudeki na kuwa kiongozi
- C Kufagia, kudeki na kumwagilia bustani
- D Kupiga kura, kufagia na kudeki
- E Kudeki, kusafisha zahanati ya kijiji na kufagia

Jibu sahihi: C Kufagia, kudeki na kumwagilia bustani

Sababu: Majukumu ya nyumbani ni kazi zinazofanywa katika familia au nyumba kama kufagia, kudeki na kumwagilia bustani. Cheza na kuwa kiongozi ni shughuli nyingine zisizo za nyumbani.

16. Barabara, majengo ya shule na zahanati ni miundombinu ya jamii katika kijiji. Nani ana jukumu la kuilinda?

A Kamati ya maendeleo ya kijiji

B Afisa maendeleo wa kijiji

C Wanajikijiji wote

D Jeshi la polisi

E Walimu na wazazi

Jibu sahihi: C Wanajikijiji wote

Sababu: Miundombinu ya jamii ni mali ya umma na inalindwa na wananchi wote, si kikundi kimoja tu.

17. Rasilimali za taifa ni tunu zinazotakiwa kulindwa na kuhifadhiwa. Ni kundi lipi lenye wajibu wa kulinda na kuhifadhi rasilimali za Taifa?

A Maafisa wa polisi

B Maafisa wa jeshi

C Wananchi wote

D Serikali ya kijiji

E Viongozi wa serikali

Jibu sahihi: C Wananchi wote

Sababu: Kulinda na kuhifadhi rasilimali za taifa ni wajibu wa kila raia, si kikundi cha wachache.

18. Ni mbinu ipi utaitumia kuwafanya wanafunzi wenzako wajitoelee kufanya kazi za shuleni na nyumbani?

A Kuwafundisha namna ya kufanya kazi

B Kuwaadabisha ili wafanye kazi

C Kuwahamasisha kufanya kazi

D Kuwaonya ili wafanye kazi

E Kuwaombea kwa Mungu

Jibu sahihi: C Kuwahamasisha kufanya kazi

Sababu: Kuwahamasisha kunachochea ubunifu, motisha na kujitolea kufanya kazi, tofauti na adhabu au kuomba tu.

19. Mwongozo unaohusu mbinu za kupanga mipango ya maendeleo ya shule hutumiwa na nani?

A Mwalimu mkuu

B Mwalimu mkuu msaidizi

C Uongozi wa shule

D Kamati ya shule

E Serikali ya kijiji

Jibu sahihi: C Uongozi wa shule

Sababu: Mwongozo huu hutumika na uongozi wa shule kuhakikisha mipango ya maendeleo inafanywa kwa mpangilio na usahihi.

20. Ni njia ipi **haiwezi** kuchochea maendeleo ya sekta mbalimbali?

A Usimamizi wa biashara

B Uchambuzi wa sera za uchumi

C Usimamizi mzuri wa fedha

D Uimarishwaji wa mazao ya chakula

E Kuimarisha stadi za viwandani

Jibu sahihi: B Uchambuzi wa sera za uchumi

Sababu: Uchambuzi wa sera pekee hauchochei maendeleo moja kwa moja; ni hatua ya kupanga. Huduma nyingine kama usimamizi wa biashara, fedha, kilimo na viwanda vinachangia moja kwa moja maendeleo.

21. Ni shughuli ipi ya binadamu huifadhi rasilimali katika mazingira yetu?

A Uoshaji wa madini kwa kutumia kemikali

B Uchomaji wa misitu na nyasi

C Kilimo cha mazao ya mzunguko

D Kutumia baruti katika uvuvi

E Kutupa takataka sehemu ya wazi

Jibu sahihi: C Kilimo cha mazao ya mzunguko

Sababu: Kilimo cha mzunguko kinahifadhi rutuba ya udongo na rasilimali nyingine, tofauti na kuchoma misitu au kutupa takataka.

22. Ofisa Mtendaji wa Kata ana majukumu yafuatayo **isipokuwa**

A kusimamia shughuli zote za maendeleo katika kata.

B kusimamia amani na usalama wa raia na mali.

C kusimamia shughuli za uchaguzi katika eneo lake.

D kuwa katibu wa vikao vyote katika eneo lake.

E kuwawakilisha wananchi katika vikao vya serikali.

Jibu sahihi: D kuwa katibu wa vikao vyote katika eneo lake

Sababu: Ofisa Mtendaji wa Kata ana majukumu ya maendeleo, amani, usalama na uwakilishi, lakini si kuwa katibu wa vikao vyote.

23. Mwaisa hupenda kujifunza mambo yanayohusu mazingira. Mazingira yanaweza kutumikaje katika kujifunza?

A Kujaribu nadharia

B Kwa kudadisi

C Kwa kuuliza maswali

D Kwa kutumia maigizo

E Kwa njia ya masimulizi

Jibu sahihi: B Kwa kudadisi

Sababu: Mazingira yanachochea mwanafunzi kudadisi, kugundua na kujifunza kutoka kwa hali halisi.

24. Kitendo cha kuhoji kila kitu katika mchakato wa kujifunza huitwajwe?

A Ubunifu

B Ustahimilivu

C Udadisi

D Uvumilivu

E Uadilifu

Jibu sahihi: C Udadisi

Sababu: Kuhoji na kutaka kujua zaidi ni tabia ya kudadisi ili kupata ufahamu.

25. Ni kwanini inashauriwa kujenga hoja unapozungumzia jambo lolote?

- A Kuwaelekeza wengine kuhusu ujuzi wako.
- B Kuthibitisha uadilifu wako mbele ya watu.
- C Kuthibitisha usahihi wa majibu yako.
- D Kuthibitisha uwezo wako wa kuongea.
- E Kuthibitisha uelewa wako mbele ya watu.

Jibu sahihi: C Kuthibitisha usahihi wa majibu yako

Sababu: Kujenga hoja ni kuhakikisha majibu yako ni sahihi, si tu kuonyesha ujuzi au uwezo wa kuongea.

26. Uvumilivu una faida gani katika maisha ya shule na nyumbani kwa mwanafunzi?

- A Kudumisha mitazamo ya mafanikio
- B Kumsaida kujifunza mambo yaliyopita kiyakinifu
- C Kumsaidia kukubaliana na matarajio ya jamii
- D Kumsaidia kukubaliana na maamuzi ya walio wengi
- E Kujenga uhusiano mzuri na wenzake

Jibu sahihi: E Kujenga uhusiano mzuri na wenzake

Sababu: Uvumilivu husaidia mwanafunzi kushirikiana kwa amani na wenzake, kuepuka migongano, na kujenga mahusiano mazuri.

27. Ni kwa namna gani tabia ya utoro kwa wanafunzi inaweza kukomeshwa shuleni?

- A Kukubali makosa na kuomba msamaha
- B Kujifunza kutokana na makosa na kujirekebisha
- C Kuwakimbia walimu na kujificha
- D Viongozi wa serikali kuingilia kati
- E Kukubali makosa ili kujenga uaminifu

Jibu sahihi: B Kujifunza kutokana na makosa na kujirekebisha

Sababu: Utoro unaweza kupunguzwa kwa wanafunzi kujifunza kutokana na makosa yao na kuanza tabia njema, si kwa kukimbia au viongozi kuingilia kati.

28. Ni kwa nini ni muhimu kwa wanafunzi kuuliza maswali wakati wa vipindi darasani?

- A Kuweza kufundishana

- B Kuweza kujulikana
- C Kuweza kupata ufafanuzi
- D Kudumisha nidhamu ya darasa
- E Kuwafurahisha walimu

Jibu sahihi: C Kuweza kupata ufafanuzi

Sababu: Kuuliza maswali kunasaidia mwanafunzi kupata ufafanuzi wa masomo, kuelewa vizuri na kufanikisha kujifunza.

29. Vyanzo gani vya taarifa vinaweza kumsaidia mwanafunzi kufanya vizuri katika mitihani yake?

- A Kusikiliza radio na kujisomea vitabu
- B Kuangalia runinga na sinema
- C Kusikiliza hadithi na kujisomea
- D Kucheza michezo na kusoma magazeti
- E Kusoma magazeti na kuimba nyimbo

Jibu sahihi: A Kusikiliza radio na kujisomea vitabu

Sababu: Vyanzo vya taarifa vinavyosaidia masomo ni vile vinavyoongeza maarifa, kama kusikiliza elimu kupitia radio na kusoma vitabu, tofauti na burudani zisizo na ufahamu.

30. Kauli ipi kati ya zifuatazo inaeleza hali ya uadilifu?

- A Kutokufuata maadili katika jamii
- B Kuishi kwa kufuata mawazo binafsi
- C Kuishi kwa kufuata miongozo ya viongozi
- D Kuishi kwa kufuata maadili ya jamii
- E Kuishi kwa kufuata makundi rika

Jibu sahihi: D Kuishi kwa kufuata maadili ya jamii

Sababu: Uadilifu ni tabia ya kuishi kwa kufuata maadili na kanuni zilizokubalika katika jamii.

31. Matata ni mwizi lakini hujifanya ni mzuri anapokutana na rafiki yake Kamote na hufanya wenye tabia hiyo. Je, ni neno lipi linaelezea tabia anayoionesha Matata kwa rafiki yake?

- A Unafiki
- B Usaliti
- C Ujasiri

D Uwajibikaji

E Uwazi

Jibu sahihi: A Unafiki

Sababu: Matata anajifanya mzuri huku akifanya vitendo vya mwizi, hii ni tabia ya unafiki kwa sababu anaonyesha sura tofauti na matendo yake halisi, si uwazi wala usaliti.

32. Mitandao ya kijamii ni nyanzo ambayo kama haitatumika vizuri inaweza kuharibu jamii. Ipi ni njia sahihi ya kuzuia athari za mitandao kwa jamii?

A Kufuata misingi ya maadili

B Kuzima mawasiliano

C Kutumia kwa nyakati chache

D Kutumia taarifa kama zinavyotolewa

E Kutumia faraghani

Jibu sahihi: A Kufuata misingi ya maadili

Sababu: Kufuata misingi ya maadili hakikisha mitandao ya kijamii inatumika kwa njia sahihi na haina madhara kwa jamii, tofauti na kuzima mawasiliano au kutumia taarifa bila kuchunguza.

33. Kila binadamu anayo haki ya kumiliki mali. Haki hii inapatikana katika kundi gani la haki za binadamu?

A Kiuchumi na kijamii

B Kisiasa na kiuchumi

C Kijamii na kiraia

D Kiraia na kisiasa

E Kiutamaduni na kiraia

Jibu sahihi: A Kiuchumi na kijamii

Sababu: Haki ya kumiliki mali ni sehemu ya haki za kiuchumi na kijamii, kwa kuwa inahusiana na maisha bora na usalama wa mali ya mtu binafsi.

34. Kwa namna gani balozi anaweza kudumisha uhusiano mzuri kati ya Tanzania na nchi anayoiwakilisha?

A Kuwa na ustahimilivu

B Kutoa fursa za biashara

- C Kuwa na dhamira thabiti
- D Kutoa fursa za masomo
- E Kutoa misaada ya kifedha

Jibu sahihi: C Kuwa na dhamira thabiti

Sababu: Balozi kudumisha uhusiano mzuri kunahitaji dhamira thabiti na kutimiza wajibu wake kwa uaminifu, si tu kutoa misaada au fursa za biashara.

35. Kwanini watu waadilifu hupendwa na kuaminiwa katika jamii?

- A Hujijali na kuwa nadhifu
- B Wanaadili mema na huajali wengine
- C Huonesha utiifu na uvumilivu
- D Wanaonesha furaha na ustahimilivu
- E Wana maadili na ukarimu kwa wazee

Jibu sahihi: B Wanaadili mema na huajali wengine

Sababu: Watu waadilifu wanapojali wengine na kuwa na maadili mema, wanapendwa na kuaminiwa katika jamii. Tabia nyingine kama furaha au uvumilivu pekee hazitoshi.

36. Mojawapo ya changamoto katika Umoja wa Afrika ni migogoro isiyoisha. Ni njia ipi inaweza kutumika katika kutatua migogoro hiyo?

- A Kuwa na jeshi moja
- B Kuondoa umaskini na utu
- C Kupambana na rushwa na uzalendo
- D Kuanzisha balozi katika nchi husika
- E Kuheshimu haki za binadamu

Jibu sahihi: E Kuheshimu haki za binadamu

Sababu: Migogoro inaweza kupunguzwa kwa kuheshimu haki za binadamu, ikiwemo haki za kiasili, kijamii na kisiasa, badala ya kuanzisha jeshi moja au balozi pekee.

37. Tanzania ni nchi inayojulikana duniani kwa ukarimu na amani. Watanzania wanaishi kwa kufuata misingi ipi?

- A Umoja, upendo na mshikamano
- B Utulivu, ushirikiano na uadilifu

- C Uwazi, ustahimilivu na upendo
- D Umoja, uvumilivu na mshikamano
- E Upendo, ushirikiano na ujamaa

Jibu sahihi: A Umoja, upendo na mshikamano

Sababu: Watanzania huishi kwa misingi ya umoja, upendo na mshikamano, ambayo inachangia amani na mshikamano wa kijamii, tofauti na mchanganyiko mwingine wa tabia au maadili.

38. Ni njia ipi inaweza kutumika ili kuepukana na athari zito kanazo na utandawazi katika jamii?

- A Kuhamasisha maendeleo ya sayansi na teknolojia
- B Kutoa elimu kuhusu madhara ya utandawazi
- C Kulinda madhui ya vyombo vya habari vya kimataifa
- D Kutumia mitaala ya kimataifa katika kujifunza
- E Kuiga ustaarabu na utamaduni wa nchi za kigeni

Jibu sahihi: B Kutoa elimu kuhusu madhara ya utandawazi

Sababu: Kutoa elimu kuhusu madhara ya utandawazi kunasaidia jamii kuelewa athari zake hasi na kujiweka tayari kuziepuka. Njia nyingine kama kuiga ustaarabu wa kigeni au kutumia mitaala ya kimataifa haziwezi kuzuia athari za utandawazi.

39. Tanzania inafaidikaje kuwa mwanachama wa Jumuiya ya Afrika Mashariki?

- A Kufanya biashara na mataifa wanachama
- B Kupunguza soko la bidhaa zinazoagizwa kutoka nje
- C Kuingingiliana kwa tamaduni za kigeni
- D Kupunguza ufadhili wa elimu ya juu
- E Kutumia bandari na mataifa wanachama

Jibu sahihi: A Kufanya biashara na mataifa wanachama

Sababu: Kuwa mwanachama wa Jumuiya ya Afrika Mashariki kunasaidia Tanzania kuongeza fursa za biashara na mataifa wanachama, kuboresha uchumi na kuongeza ushirikiano wa kibiashara. Njia nyingine hazitolei faida za kibiashara moja kwa moja.

40. Udumishaji wa amani unahusisha uwezo wa wanajamii katika kuchangamana. Ni kwa namna gani watu wenye tamaduni na asili tofauti wanaweza kuchangamana katika jamii?

- A Kwa kuheshimu tamaduni tofauti

- B Kwa kubadilishana tamaduni zao
- C Kwa kushirikiana wakati wa matatizo
- D Kudumisha mila na desturi
- E Kwa kubadilishana uraia

Jibu sahihi: A Kwa kuheshimu tamaduni tofauti

Sababu: Kuheshimu tamaduni tofauti kunawawezesha watu wenye asili tofauti kushirikiana kwa amani na uelewa, jambo linalosaidia kudumisha amani katika jamii. Kubadilishana tamaduni au kushirikiana wakati wa matatizo ni muhimu lakini haziwezi kudumisha amani kwa muda mrefu kama heshima haipo.

41. Taja majukumu muhimu mawili ya kiranja mkuu wa shule.

Jibu: Kiranja mkuu wa shule ana majukumu ya kusimamia shughuli zote za kifedha na usimamizi wa mali za shule. Pia anahakikisha fedha za shule zinatumiwa kwa usahihi na kwa manufaa ya shule.

42. Moja ya shughuli za maendeleo ya jamii ni kushirikiana katika kutunza na kuboresha mazingira.

Njia zipi mbili zinaweza kutumiwa na wanajamii katika kutunza na kuboresha mazingira?

Jibu: Njia mbili ni kusafisha mazingira mara kwa mara na kulima miti au mimea ili kudumisha uoto wa asili. Njia hizi husaidia kupunguza uchafu na kuhifadhi rasilimali asilia.

43. Mtokambali amekuwa na mazoea ya kukiuka sheria za usalama barabarani. Je, madhara yapi mawili yanayoweza kumpata?

Jibu: Madhara mawili ni kupata ajali za barabarani na kupoteza maisha au kuumia vibaya. Pia anaweza kupoteza heshima na kuadhibiwa kisheria kwa ukiukaji wa sheria.

44. Rushwa ni miongoni mwa changamoto za maendeleo katika taifa. Ni tunu zipi mbili za taifa zinaweza kutumika katika kupambana na rushwa nchini Tanzania?

Jibu: Tunu mbili ni uadilifu na uwazi. Uadilifu unahimiza viongozi na wananchi kufanya mambo kwa haki, huku uwazi unasaidia kila mtu kufahamu maamuzi na matumizi ya rasilimali.

45. Ni njia zipi zinaweza kutumika kuboresha urafiki kati ya Tanzania na nchi nyingine? Bainisha njia mbili.

Jibu: Njia mbili ni kushirikiana katika biashara na biashara za kimataifa na pia kubadilishana wawakilishi wa kidiplomasia au balozi kwa ajili ya kuimarisha uhusiano wa kisiasa na kiuchumi.